

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Verzacov Andrei împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării articolului 4 din Protocolul nr.7 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale în cadrul procesului penal, repararea prejudiciului material și a prejudiciului moral cauzat prin această încălcare,

împotriva deciziei din 27 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

(Dosarul nr. 2ra-36/24
NR. PIGD 2-20064196-01-2ra-29022024)

Recursul declarat după 01 septembrie 2023, considerat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie temei de casare a acesteia.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: D. Tricolici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Sîrbu, V. Mihaila, A. Braga)

23 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,
Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată, compus din:
Stela Procopciuc, *Președinte*
Diana Stănilă,
Ghenadie Eremciuc, *Judecători*
constată următoarele:

ÎN FAPT:

1. La 11 iunie 2020, Verzacov Andrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării articolului 4 din Protocolul nr.7 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale în cadrul procesului penal și repararea prejudiciului moral cauzat prin această încălcare.

2. Cu trimitere la prevederile art.7 din Protocolul nr.7 la CEDO, art.13 din CEDO, art.5 și art.12 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în susținerea acțiunii reclamantului a indicat că la 18 august 2011, G.V. a depus o plângere în temeiul căreia în privința sa a fost pornită urmărirea penală pentru presupusa faptă de violență în familie, pentru care anterior a fost cercetat și sancționat conform prevederilor Codului contravențional.

3. Procedurile în această cauză penală au fost foarte îndelungate, finalizându-se cu sentință care a rămas definitivă și irevocabilă la 26 mai 2017, prin care instanța de judecată a examinat probele acuzării și a încetat procesul penal în legătură cu faptul că dânsul a fost urmărit și sancționat contravențional pentru aceeași faptă.

4. Reclamantul a remarcat că instanțele de judecată în cauza penală nu au încetat procesul în ședință preliminară, dar au continuat examinarea în fond a cauzei, cercetând toate probele acuzării, ceea ce denotă că dânsul nu și-a pierdut statutul de victimă.

5. A menționat că în cadrul procesului penal a fost învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) din Codul penal (*violența în familie*), adică acțiunea sau inacțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, suferință psihică

ori prejudiciu material sau moral, pentru aceleași presupuse acțiuni din 10 aprilie 2011, pe faptul cărora anterior a fost tras la răspundere contravențională de către agentul constatator G.A. prin procesul-penal cu privire la contravenția administrativă nr.***** în baza art.78 alin.(1) din Codul contravențional (*vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale*) și sancționat contravențional cu amendă în mărime de 10 unități convenționale (200 de lei). Procesul-verbal cu privire la contravenție nr.***** din 13 aprilie 2011 și amenda, pe care a achitat-o, nu au fost anulate, fiind astfel în vigoare până în prezent.

6. Cu toate acestea, procurorul a confirmat pornirea urmăririi penale în privința sa, punându-l sub acuzație și expediind cauza penală în instanța de judecată, deși la materialele cauzei penale exista procesul-verbal cu privire la contravenție, prin care a fost tras la răspundere contravențională pentru aceeași faptă.

7. Prin sentința din 16 februarie 2012 a Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău (judecătorul Oleg Melniciuc) a constatat că i-a fost încălcat dreptul de a nu fi urmărit repetat pentru aceleași acțiuni, a admis cererea apărării de încetare a procesului penal pe motivul că este ilegală urmărirea persoanei repetat pentru aceeași faptă, însă instanța de recurs a casat sentința pe motive formale și a transmis cauza spre rejudecare.

8. Astfel, a fost urmărit penal în continuare repetat pentru aceleași acțiuni, instanța de recurs, impunând instanța de fond să cerceteze probele și să examineze fondul cauzei.

9. A indicat că potrivit art.4 alin.(1)-(3) din Protocolul nr.7 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale ”Dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori”, nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile acelui Stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui Stat. Dispozițiile paragrafului precedent nu împiedică redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a Statului respectiv, dacă fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată. Nicio derogare de la prezentul articol nu este îngăduită în temeiul art.15 din convenție.

10. Prin urmare, pe aceeași faptă, pentru care anterior a fost sancționat contravențional, a fost pornită urmărirea penală, fiind

recunoscut în calitate de bănuțit și ulterior de învinuit, iar cauza penală transmisă în instanța de judecată.

11. La rândul său, instanța de judecată la ședința preliminară a refuzat încetarea procesului penal în privința sa, fără cercetarea probelor, continuând să-l citeze la ședințele de judecată pentru cercetarea probelor acuzării întru investigarea aceluiași acțiuni, pentru care anterior a fost tras la răspundere contravențională de către autoritățile naționale ale Republicii Moldova.

12. Pe parcursul examinării cauzei s-au schimbat mai mulți judecători, însă de fiecare dată au continuat procedurile penale, nefiind încetat procesul penal pornit în privința sa.

13. Pe lângă acestea, în cadrul examinării cauzei penale a fost reprezentat de către un avocat, suportând în acest sens cheltuieli de asistență juridică, care la încetarea procesului penal nu i-au fost compensate.

14. Reclamantul consideră că urmărirea repetată a dânsului pentru aceleași acțiuni i-a cauzat frustrare, indignare, neliniște, insomnii și stres continuu legate de posibilitatea pedepsirii repetate, pierderii de timp, care l-a privat de dreptul de a munci pe perioada procedurilor penale, cauzându-i, pentru suferințele psihice prin această încălcare, un prejudiciu moral.

15. Cu trimitere la prevederile art.22 din Codul de procedură penală și art.4 din Protocolul nr.7 la CEDO, din care rezultă că nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași Stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui Stat, Andrei Verzacov a reiterat că principiul „*necondamnării repetate pentru una și aceeași faptă*” este aplicabil atunci când autoritățile competente formulează din nou în privința aceleiași persoane o acuzație în materie penală după pronunțarea unei hotărâri definitive de condamnare sau de achitare în același stat, hotărâre care se bucură de autoritatea lucrului judecat cu privire la această faptă.

16. În viziunea reclamantului această normă de drept se referă nu numai la dreptul de a nu fi judecat, condamnat de două ori pentru aceeași faptă, dar și la dreptul de a nu fi urmărit penal de două ori pentru aceeași faptă.

17. A subliniat că la acest aspect urmează să fie întrunite următoarele condiții: să existe o hotărâre de condamnare la o pedeapsă

penală prevăzută de legea penală fie de achitare a unei persoane împotriva căreia a fost formulată o acuzație în materie penală și nu contează la care grad de jurisdicție s-a adoptat hotărârea respectivă; și hotărârea de condamnare sau de achitare să fie definitivă conform legii și procedurii penale al statului respectiv să fie prin epuizarea căilor ordinare de atac, fie prin neexercitarea acestora; autoritățile judiciare competente să formuleze din nou aceeași acuzație privind aceleași fapte cu caracter penal împotriva aceleiași persoane. Nu prezintă importanță în această a doua procedură dacă faptele au aceeași încadrare juridică sau o altă încadrare juridică, important este ca fapta să cuprindă aceleași acțiuni.

18. Reclamantul a remarcat că principiul *non bis in idem* nu permite declanșarea unei noi judecări cu privire la aceeași faptă și aceeași persoană dacă acestea au făcut obiectul unei judecări pentru care există deja o hotărâre definitivă. În ideea necesității conferirii unui caracter de stabilitate activității de justiție, s-a decis că hotărârile judecătorești definitive sunt executorii și se bucură de autoritatea de lucru judecată. Principiul *non bis in idem* dacă își găsește aplicarea nu mai permite dezvoltarea unui noi activități de judecată cu privire la aceeași faptă și aceeași persoană. În acest context, hotărârea este considerată că reprezintă o expresie a adevărului autoritatea lucrului judecat (*res iudicata pro veritae habetur*), or, în acest fel se asigură stabilitatea ordinii de drept.

19. În materia principiului discutat, reclamantul a reținut cauza *Zolotukhin c. Rusiei* (hotărârea MC din 10 februarie 2009), unde Curtea a constatat încălcarea art.4 din Protocolul nr.7 CEDO, reclamantul a fost condamnat mai întâi pentru săvârșirea unor fapte perturbatorii minore (pentru încălcarea brutală a ordinii publice, adică pentru huliganism) în cadrul unei proceduri administrative asimilate unei proceduri penale în sensul autonom dat noțiunii în cadrul Convenției și după ce această condamnare devenită definitivă, împotriva lui a fost formulată o altă acuzație penală în cadrul unei proceduri penale referitor la săvârșirea aceluiași „acte perturbatoare”, adică „acte de tulburare a liniștii și ordinii publice” incriminate atât de Codul contravențional, cât și de prevederile Codului penal al statului în cauză. În concluzie, Curtea a considerat că urmărirea penală intentată împotriva reclamantului în temeiul articolului 213 paragraful 2 lit. b) din Codul penal, se referea la aceeași infracțiune

pentru care reclamantul a fost deja condamnat printr-o hotărâre definitivă în baza articolului 158 din Codul privind contravențiile administrative.

20. Suplimentar a reținut că principiul constituțional de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă impune în linii mari autorităților publice competente nu numai interdicția de a judeca repetat persoana, dar și interdicția de a urmări de mai multe ori persoana pentru aceeași faptă, chiar dacă nu a dus la o nouă condamnare. Curtea Constituțională a constatat că numai o astfel de interpretare a dreptului de a nu fi urmărit sau judecat de mai multe ori pentru aceeași faptă este în concordanță cu art.21 din Constituție, care stipulează obligația statului de a asigura toate garanțiile necesare apărării persoanei în cadrul procesului judiciar și art.16 alin.(1) din Constituție privind îndatorirea primordială a statului de a respecta și ocroti persoana.

21. În contextul enunțat, Verzacov Andrei a solicitat admiterea acțiunii și constatarea încălcării art.4 din Protocolul nr.7 la CEDO în cadrul procesului penal pe acuzația de comitere a infracțiunii prevăzute la art.201¹ alin.(1) din Codul penal (cauza penală nr.*****, dos. nr.*****) și încasarea din bugetul statului în beneficiul său a sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea în privința sa a art.4 din Protocolul nr.7 la CEDO în cadrul procesului penal.

22. Pe parcursul examinării cauzei și anume, la 29 iulie 2020, Verzacov Andrei a depus cerere, prin care și-a completat pretențiile din acțiune, solicitând constatarea încălcării în privința sa a art.4 din Protocolul nr.7 la CEDO în cadrul procesului penal pe acuzația de comitere a infracțiunii prevăzute la art.201¹ alin.(1) din Codul penal (cauza penală nr.*****, dos. nr.*****); încasarea din bugetul statului în beneficiul său a sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 1300 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin această încălcare, constituit din cheltuielile de asistență juridică suportate în cadrul procesului penal pe acuzația de comitere a infracțiunii prevăzute la art.201¹ alin.(1) din Codul penal (cauza penală nr.*****, dos. nr.*****).

23. La 13 octombrie 2020, Ministerul Justiției a depus cerere în conformitate cu art.186¹ din Codul de procedură civilă, invocând excepția de tardivitate a acțiunii (f.d.27).

24. Prin încheierea din 29 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă excepția de tardivitate invocată de Ministerul Justiției și respinsă acțiunea depusă de Verzacov Andrei ca fiind tardivă (f.d.36-40).

25. Prin decizia din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost casată încheierea din 29 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, și soluționată prin decizia problema, prin respingerea cererii Ministerului Justiției privind aplicarea excepției de tardivitate, cu restituirea cauzei spre rejudecare (f.d.54).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE:

26. Prin încheierea protocolară din 15 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost atrasă în proces Procuratura Generală (f.d.68).

27. Prin hotărârea din 25 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de Verzacov Andrei și s-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Verzacov Andrei suma de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciul moral și suma de 2300 de lei cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

28. Prima instanță a motivat soluția de admitere parțială a acțiunii, constatând că la 18 august 2011, la plângerea G.V. a fost pornită urmărirea penală în privința lui Verzacov Andrei pentru presupusa faptă de violență în familie. Prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. ***** din 13.04.2011, întocmit în privința lui Verzacov Andrei s-a constatat fapta prevăzută la art.78 alin.(1) din Codul contravențional - *vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale*. Prin decizia agentului constatator s-a aplicat în privința lui Verzacov Andrei a sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în mărime de 10 unități convenționale, echivalentul a 200 de lei. Ulterior, prin ordonanța privind pornirea urmăririi penale din 09.09.2011, organul de urmărire penală al SUP a CPS Râșcani, mun. Chișinău a dispus începerea urmăririi penale cu privire la săvârșirea infracțiunii de violență în familie conform art. 201¹ alin.(1) din Codul penal. Prin ordonanța de punere sub învinuire din 27.09.2011, procurorul în Procuratura sect. Râșcani, mun. Chișinău a dispus punerea sub învinuire a lui Verzacov Andrei pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) din Codul penal. Prin sentința Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 16.02.2012, procesul penal pe cauza penală privind învinuirea lui Verzacov Andrei de comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) din Codul penal, a fost încetat

în legătură cu prezența circumstanțelor care exclud urmărirea penală. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24.04.2012, a fost admis din alte motive recursul părții vătămate V.G., casată sentința Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 16.02.2012 în privința lui Verzacov Andrei și remisă cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată. Ulterior, prin sentința definitivă a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 10.05.2017 procesul penal pe faptul comiterii de către Verzacov Andrei a infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) din Codul penal, a fost încetat. Măsura preventivă în privința lui Verzacov Andrei, obligarea de a nu părăsi localitatea, a decăzut de drept.

29. Cu referire la pretenția privind constatarea încălcării față de reclamant a art.4 din Protocolul nr.7 la CEDO în cadrul procesului penal, prima instanță a rezumat că prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 10.05.2017 a fost constatată încălcarea față de reclamant a art.4 din Protocolul nr.7 la CEDO și pentru aceste motive a fost încetat procesul penal pe faptul comiterii de către Verzacov Andrei a infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) din Codul penal.

30. Cu trimitere la prevederile art.123 alin.(2) Cod de procedură civilă, prima instanță a dedus că concluziile expuse în sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 10.05.2017 au puterea lucrului judecat și urmează a fi luate în considerare în prezenta cauză, fapt generat și impus de principiului securității raporturilor juridice, principiu indispensabil art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

31. Prima instanță a concluzionat că nu este necesară constatarea în mod repetat a încălcării prevederilor art.4 din Protocolul nr.7 la CtEDO din care motive a considerat neîntemeiată pretenția cu privire la constatarea încălcării articolului 4 din Protocolul nr.7 la CEDO în cadrul procesului penal.

32. Totodată, prima instanță a reținut că prin sentința nominalizată s-a constatat că Verzacov Andrei prin decizia agentului constator din 13.04.2011 a fost deja supus răspunderii penale pentru acțiunile ilegale întreprinse la 10.04.2011 împotriva G.V., iar calificarea incorectă a acțiunilor a lui Verzacov Andrei de către organele de resort, fiind o carență a autorităților, nu poate fi imputată inculpatului.

33. Reținând constatările enunțate, instanța de fond a concluzionat că în temeiul art.6 lit.b) din Legea nr.1545/1998, reclamantul este îndreptățit de a pretinde repararea prejudiciului în mărimea și modul stabilit prin prezenta lege.

34. Totodată, cu trimitere la prevederile art.3 alin.(1) lit.a) și alin.(2) din Legea nr.1545/1998, art.1405 alin.(1) din Cod civil, prima instanță a considerat necesar de a respinge ca neîntemeiate argumentele reprezentantului pârâtului precum că prezenta acțiune nu întrunește toate condițiile de aplicabilitate a Legii nr.1545/1998, or, prin sentința din 10.05.2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care s-a încetat procesul penal, acordă reclamantului dreptul de a pretinde repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și instanței de judecată.

35. La acest aspect, prima instanță a remarcat că potrivit Legii nr.1545/1998 nu constituie o condiție specială privind existența unui act judiciar separat prin care să fie declarate ca fiind ilegale acțiunile organului de urmărire penală, or, la caz, însăși sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 10.05.2017, prin care s-a încetat procesul penal, constituie dovadă suficientă ce denotă tragerea ilicită a persoanei la răspunderea penală.

36. Cu referire la art.2 din Legea nr.1545/1998, prima instanță a considerat neîntemeiate alegațiile pârâtului precum că acțiunea este neîntemeiată, or, această viziune este rezultatul unei interpretări viciate a cadrului legal pertinent, care de fapt, în opinia instanței, este unul clar, cert și lipsit de obscuritate.

37. Cu referire la art.11 alin.(1) din Legea nr.1545/1998 și art.2036 alin.(1) și (3) din Codul civil, instanța de judecată a considerat întemeiate argumentele lui Verzacov Andrei cu privire la faptul că a suportat suferințe morale. Or, în rezultatul pornirii urmăririi penale, punerii sub învinuire a reclamantului, precum și tragerii acestuia la răspunderea penală pentru aceeași faptă, ultimul s-a aflat într-o stare de incertitudine și neliniște timp de *6 ani*, motiv pentru care instanța de judecată este îndreptățită să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

38. Prima instanță a remarcat că la stabilirea mărimii prejudiciului moral s-a ținut cont de faptul că prin ordonanța din 27.09.2011 reclamantul a fost pus sub învinuire, iar prin sentința din 16 februarie 2012 a Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău a fost încetat procesul penal în privința lui Verzacov Andrei în legătură cu prezența circumstanțelor care exclud urmărirea penală, ulterior aceasta fiind casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24.04.2012, într-un final, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 10.05.2017 a fost

încetat procesul penal privind faptele comiterii de către Verzacov Andrei a infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin.(1) din Cod penal, precum și faptul că în privința acestuia a fost aplicată măsură preventivă – obligarea de a nu părăsi localitatea, durata procedurilor, ceea ce denotă că reclamantul s-a aflat într-o stare de neliniște incertitudine și stres, suportând retrairi și stări de frustrare timp de *6 ani*.

39. Reținând criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral, în special criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire, care în temeiul CEDO se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Mărimea despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

40. Instanța de fond a considerat că suma pretinsă de reclamant în mărime de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral poate compensa suferințele reclamantului cauzate ca urmare a înaintării învinuirii pentru una aceeași faptă (pentru care anterior a fost sancționat contravențional), care s-a finalizat cu încetarea procesului penal.

41. Referitor la pretenția cu privire la repararea prejudiciului material cauzat în mărime de 1300 de lei ce constituie cheltuieli de asistență juridică suportate de către reclamant în cauza penală, cu trimitere la prevederile art.3 alin.(1) lit.a) și art.7 lit.e) din Legea nr.1545/1998, prima instanță a reținut că potrivit înscrisurilor anexate la materialele cauzei se atestă că Verzacov Andrei în cadrul procesului penal a fost reprezentat de către avocatul Musteață Sergiu, iar pentru serviciile de asistență juridică acordată a achitat suma de 1300 de lei, fapt confirmat prin bonul de plată seria EK nr.556138 din 16.09.2011 (f.d.25).

42. În acest context, prima instanță a conchis că pretenția reclamantului privind repararea prejudiciului material în mărime de 1300 de lei cu titlu de asistență juridică acordată în cadrul procesului penal este întemeiată și urmează a fi admisă.

43. Totodată, cu trimitere la prevederile art.84, 90 lit.i), art.94 alin.(1) și art.96 alin.(1) și (1¹) CPC, prima instanță a încasat din contul pârâtului și suma de 1000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportată de către reclamant în cadrul prezentei cauze civile pentru

serviciile avocatului Musteață Sergiu, fapt ce rezultă din bonul de plată seria WL nr.963465 din 20.10.2020 (f.d.72).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL:

44. La 22 decembrie 2021, Ministerul Justiției a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 04 mai 2022 a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii ca neîntemeiată (f.d.99, 108).

45. Prin decizia din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției, s-a casat hotărârea din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o hotărâre nouă de respingere a acțiunii depuse de Verzacov Andrei (f.d.119).

46. La 23 septembrie 2022, Verzacov Andrei, reprezentat de avocatul Musteață Sergiu a declarat recurs împotriva deciziei din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d.138).

47. Prin decizia din 21 iunie 2023 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Verzacov Andrei, reprezentat de avocatul Sergiu Musteață, casată integral decizia din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d.161).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL:

48. Prin decizia din 27 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției și menținută hotărârea din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

49. Instanța de apel, motivând decizia de menținere a hotărârii primei instanțe, a stabilit că prima instanță corect a concluzionat că prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 10.05.2017, prin care s-a încetat procesul penal, se dovedește faptul tragerii ilicite a reclamantului la răspunderea penală, respectiv ultimul este îndreptățit de a pretinde la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și instanței de judecată.

50. În acest context, instanța de apel a conchis asupra corectitudinii soluționării litigiului de către instanța de fond prin admiterea parțială a acțiunii, cu dispunerea încasării din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului moral în beneficiul lui Verzacov Andrei. Or, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral s-a ținut cont de faptul că prin ordonanța din 27.09.2011 reclamantul a fost pus sub învinuire, iar prin sentința Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău a fost încetat procesul penal în privința lui Verzacov Andrei în legătură cu prezența circumstanțelor care exclud urmărirea penală, ulterior aceasta fiind casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24.04.2012, într-un final, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 10.05.2017 a fost încetat procesul penal privind faptul comiterii de către Verzacov Andrei a infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin.(1) din Codul penal, precum și faptul că în privința acestuia a fost aplicată măsură preventivă – obligarea de a nu părăsi localitatea, durata procedurilor și suferințele morale cauzate în urma celor reiterate.

51. De asemenea, instanța de apel a apreciat ca fiind justă concluzia instanței de fond cu privire la încasarea cu titlu de despăgubire morală în beneficiul reclamantului a sumei în mărime de 50 000 lei, apreciată ca fiind în stare să compenseze suferințele reclamantului.

52. La fel, instanța de apel a considerat justă concluzia instanței de fond și în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică, constatate ca fiind necesare și rezonabile ca mărime.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS:

53. La 11 ianuarie 2024, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 27 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii depuse de Verzacov Andrei ca neîntemeiată.

SOLICITĂRILE RECURENTULUI:

54. În susținerea recursului Ministerul Justiției, cu trimitere la prevederile art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, a

invocat că decizia instanței de apel este arbitrară, bazată în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material ce țin de încasarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Or, pentru aplicabilitatea prevederilor Legii nr.1545/1998 necesită a fi întrunite cumulativ atât circumstanțele prevăzute la art.6 – dreptul la repararea prejudiciului, cât și cele prevăzute la art.3 – cazurile de reparare a prejudiciului material și moral, având în vedere că normele date de drept nu pot fi aplicate separat.

55. Recurentul consideră că nu orice acțiune a organelor de drept și a instanțelor judecătorești atrage răspunderea statului. Este important și necesar să se constate ilegalitatea actului procedural emis de către organul de drept. Respectiv, dacă se demonstrează printr-un act judecătoresc de dispoziție irevocabil că acțiunile întreprinse de către organul de urmărire penală sunt sau au fost ilegale, atunci dreptul la despăgubire apare indiferent de faptul dacă este vinovată sau nu persoana. La caz, instanțele de judecată ierarhic inferioare trebuiau să indice expres care anume act ilicit justifică răspundere statului.

56. De altfel, pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală sunt necesare unele condiții speciale și anume existența faptei ilicite, pe când la actele cauzei nu se atestă nici un act procedural definitiv și irevocabil a judecătorului de instrucție sau a organului ierarhic superior prin care s-a stabilit ca fiind ilegale acțiunile organului de urmărire penală.

57. În viziunea recurentului instanța de apel nejustificat a menținut hotărârea instanței de fond în condițiile în care prezenta acțiune nu întrunește toate condițiile de aplicabilitate a Legii nr.1545/1998, întrucât în astfel de situații nu există temei legal de a solicita încasarea acestui prejudiciu.

58. De asemenea, recurentul consideră că instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au apreciat mărimea prejudiciului moral, enumerând în mod formalist criteriile legale în funcție de care acesta a fost stabilit, fără a argumenta raportarea circumstanțelor speței la criteriile respective. Dimpotrivă, instanțele de judecată au apreciat dreptul reclamantului la încasarea prejudiciului moral prin enumerarea acțiunilor procedurale desfășurate de organele de urmărire penală pe parcursul procesului penal intentat și impactul acestor acțiuni asupra

reclamantului prin enumerarea unor stări și emoții invocate de ultimul, lipsite de suport probator și cu luarea în considerare a gravității faptei incriminate lui Verzacov Andrei.

59. Instanțele de judecată nu au motivat soluțiile sale în partea aprecierii mărimii prejudiciului moral prin raportarea circumstanțelor speței la prevederile legale și anume prin prisma criteriilor stipulate la art.11 din Legea nr.1545/1998.

60. Cu atât mai mult, în privința lui Verzacov Andrei nu au fost aplicate măsuri coercitive, fiind doar recunoscut în calitate de bănuit și ulterior învinuit, respectiv nu a fost îngrădit în drepturi.

61. În opinia recurentului suma prejudiciului moral dispusă spre încasare de 50 000 de lei este exagerată și disproporționată ca mărime, constituind un venit nejustificat acordat reclamantului.

62. Referitor la prejudiciul material, recurentul consideră că și acest capăt de cerere a fost admis neîntemeiat, or, nu a fost probat prin înscrisuri incontestabile concludente și pertinente care să justifice suportarea acestuia.

63. La aprecierea costurilor și cheltuielilor judiciare instanța judecătorească urma să se conformeze următoarelor principii: costurile și cheltuielile urmează a fi în modul corespunzător probate, prin documente de plată sau prin prezentarea descifrării pe ore a lucrului avocatului și tarife aplicabile; cheltuielile trebuie să fie rezonabile ca mărime (în special în materia de tarife percepute pentru onorariile avocaților) și necesare pentru proceduri în speță (nu se compensează sub nicio formă lucru avocatului care nu are tangență directă la proces).

64. *În drept*, recurenta și-a întemeiat recursul pe prevederile art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare din 01 septembrie 2023, potrivit căroră, recursul este admis dacă hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

65. La 29 aprilie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Verzacov Andrei și avocatului acestuia Sergiu Musteață copia recursului declarat de Ministerul Justiției, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii a referinței, comunicat intimatului la aceeași dată, fapt ce rezultă din scrisoarea electronică anexată la dosar (f.d.206-207, vol.I).

66. La 01 iulie 2024, prin intermediul poștei electronice, Verzacov Andrei, reprezentat de avocatul Musteață Sergiu a depus

referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției, întrucât argumentele invocate în acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 CPC pentru a fi considerat admisibil, soluția instanței de apel fiind legală și întemeiată, emisă cu respectarea prevederilor legale (f.d.226-228, vol.I).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ:

67. Articolul 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă prevede că:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

68. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

69. În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor *în vigoare la data depunerii recursului*.

70. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

71. Recursul declarat la *11 ianuarie 2024* de către Ministerul Justiției, a fost depus după data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

72. Articolul 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023) reglementează că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

73. Articolul 433 alin.(1) lit.f) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului) stipulează că:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.”

74. Articolul 440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă indică că:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI DE RECURS:

75. Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la *27 septembrie 2023*, în ședință publică.

76. Din actele cauzei rezultă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată la *13 noiembrie 2023*, la poșta electronică a Ministerului Justiției, fapt ce rezultă din scrisoarea anexată la dosar, fapt confirmat și de către recurent în cererea de recurs (f.d.186, 191).

77. Astfel, recursul declarat la *11 ianuarie 2024* de către Ministerul Justiției se consideră ca fiind depus în interiorul termenului legal prevăzut la art.434 CPC.

78. Se reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data declarării recursului (*11 ianuarie 2024*).

79. Din analiza recursului declarat de Ministerul Justiției rezultă că drept temei de declarare a recursului s-a invocat prevederile art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data de *11 ianuarie 2024*, în special pe prevederile alin.(1) lit.e) potrivit cărora recursul este admis dacă hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

80. Cu referire la invocarea art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, recurentul susține că decizia instanței de apel este arbitrară și bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

81. Curtea Supremă de Justiție menționează că în sensul prevederilor lit.e) art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, noțiunea de hotărâre arbitrară ori de apreciere vădit nerezonabilă a probelor urmează a fi stabilită în coraportul dintre mai multe principii.

82. Pentru a elucida înțelesul textului „hotărâre arbitrară” din art.432 alin.(1) lit.e) CPC, Curtea Supremă de Justiție ține cont, inclusiv, de sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza Bochan v. Ucraina (nr. 2), 5 februarie 2015, § 62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, în cauza Balliktaş Bingöllü v. Turcia, 22 iunie 2021, § 75, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

83. Totodată, potrivit art.71 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la interpretarea actului normativ se ține cont de nota de fundamentare, care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ.

84. Nota informativă la Legea nr.246 din 31 iulie 2023 menționează următoarele: „...Utilizarea noțiunii de „hotărâre arbitrară” derivă din practica CtEDO, fiind utilizată pentru a defini situația în care judecătorii nu aduc nici o motivare pentru deciziile/hotărârile luate, sau când acestea sunt bazate pe greșeli evidente de fapt sau de drept comise de judecători. În esență, la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal). ...”. Iar, în nota de subsol la textul menționat în paragraful precedent, nota informativă aduce mai multe exemple din jurisprudența CtEDO în care hotărârile au fost considerate arbitrare sau bazate pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Nota de subsol menționează următoarele în ceea ce privește cauzele civile: „Exemple de procedură civilă: Respingerea fără o motivare clară a unui recurs într-o cauză civilă și menținerea unei decizii care era în mod clar contrară circumstanțelor cauzei, chiar dacă recurentul indica expres asupra acestei contradicții (Dulaurans v. France, 2000, § 38); Refuzul judecătorilor, fără vreun motiv, de a anula ordinul de eliberare din funcție, care era bazat pe un raport de evaluare a performanțelor anulat

anterior de aceiași judecători (Tel v. Turkey, 2017); Anularea de către instanța de recurs a deciziei instanței de fond (prin care au fost acordate compensații prevăzute de legislația muncii) fără a explica în vreun fel acest lucru și fără a face referire la lege, care prevedea aceste compensații (Anđelković v. Serbia, 2013; Lazarević v. Bosnia and Herzegovina, 2020).

85. Din nota informativă menționată rezultă că sintagma „hotărârea arbitrară” urmează a fi definită prin prisma jurisprudenței CtEDO. În jurisprudența sa, CtEDO deseori folosește împreună sintagmele „hotărârea arbitrară” și hotărâre „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, fără a face o distincție clară între ele. Nota informativă menționează totuși că „la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal)”. Rezultă că în cazul hotărârii arbitrare, carența principală vizează încălcarea unei norme legale imperative, adică a unei prevederi normative care nu oferă nicio discreție judecătorului. Lipsa discreției poate rezulta din claritatea textului prevederii normative, fie din practica uniformă și clară de aplicare a normei. Această carență nu se poate datora unei simple greșeli, ci trebuie comisă cu bună știință sau ca urmare a unei erori inexplicabile. Suntem în prezența unor asemenea situații atunci când instanța de judecată adoptă o hotărâre ce contravine unei norme imperative invocate participanții la proces sau de instanța judecătorească ierarhic superioară, fără a explica convingător de ce nu aplică acea normă.

86. Sub acest aspect urmează a fi reținute și constatările Curții Constituționale din Hotărârea nr.2 din 16.01.2025 (pct.149-150), potrivit căreia pentru a elucida înțelesul textelor contestate (inter alia ”hotărâre arbitrară”), destinatarii pot avea în vedere, inclusiv, sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza Bochan v. Ucraina (nr. 2), 5 februarie 2015, § 62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, în cauza Ballıktaş Bingöllü v. Turcia, 22 iunie 2021, § 75, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

87. Din textul recursului al Ministerului Justiției nu se constată în mod univoc vreun argument care ar justifica constatarea că decizia

instanței de apel și hotărârea primei instanțe ar fi emise contrar normelor imperative aplicabile speței, precum și nici instanța de recurs nu a stabilit din textele hotărârilor contestate, raportate la circumstanțele cauzei. Subsidiar, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” se referă în substanță la aprecierea probatoriului.

88. Pentru admiterea unui recurs în baza acestei sintagme este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: a) hotărârea să se bazeze pe o apreciere eronată a probelor; b) aprecierea să fie vădit nerezonabilă; c) hotărârea contestată se bazează în mod determinant pe această apreciere.

89. Prin urmare, nu orice eroare în aprecierea probelor poate duce la admiterea recursului în temeiul art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional. De asemenea, această eroare trebuie să fie determinantă pentru soluția din hotărârea contestată. Îi revine recurentului obligația să convingă instanța de recurs că aceste elemente sunt întrunite.

90. La caz, Completul de judecată nu a stabilit că probele au fost apreciate arbitrar sau irațional de către instanțele de judecată ierarhic inferioare. Prin urmare, acest temei de recurs este vădit neîntemeiat.

91. Completul nu exclude că o hotărâre judecătorească poate fi atât „arbitrară”, cât și „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, însă fiecare din cele două sintagme urmează a fi invocate și bine argumentate separat.

92. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

93. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Ministerul Justiției, este unul vădit neîntemeiat. Or, recursul respectiv conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse anterior care au fost analizate și apreciate corespunzător de instanța de apel.

94. La caz, lipsește aparența unei încălcări a dreptului recurentului la un proces echitabil garantat de art.6§1 CEDO.

95. De fapt, motivele recursului se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanța de apel și nu relevă

interpretarea contrară a legii, aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, fapt ce nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

96. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Ministerul Justiției conține în esență obiecții de fapt și de drept similare expuse anterior în cererea de apel care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

97. Completul de judecată remarcă că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului. Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

98. La fel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

99. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât

pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

100. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1,11p.141,§39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

101. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Ministerul Justiției, este vădit neîntemeiat și urmează a fi considerat inadmisibil.

102. În conformitate cu art.433 alin.(1) lit.f) din Codul de procedură civilă, art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI:

Consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ghenadie Eremciuc